

[Aksel Larsen.]

op: Er det det ene eller det andet år, der er afgørende? Men hvis man stiller det således op, kan man nå op til, at man lige så godt kan være 50 år eller et andet tal. Ja, jeg ved ikke, hvorledes det ærede medlem hr. Harald Nielsen føler sig, jeg føler mig ikke gammel. Derfor synes jeg alligevel, det er rimeligt, at de, der er yngre end jeg, betydeligt yngre, skal have valgret.

Når det ærede medlem hr. Harald Nielsen og andre stiller sig på det standpunkt, at man skal have betalt skat for at udøve sin kommunale valgret, så har jeg lyst til at vende det om og sige: det burde være ulovligt at opkræve skat af folk, som man nægter medbestemmelsesret over anvendelsen af skattens mønt. Hvis det ærede medlem er at få i tale der, kan vi tale om det; så kan det være, det bliver noget lettere at nå til enighed om, hvorvidt valgets alderen skal sænkes. Men det ærede medlem hr. Harald Nielsen synes i hvert fald, det er berettiget at kræve skat af ganske unge mennesker, men valgret må de ikke få. At vi har stillet, eller rettere tilsluttet os, forslag om 21 års valgret — vi mener, man i og for sig uden betænkelighed kunne gå længere ned — skyldes, at det er den officielle fuldmyndighedsalder, og når man kommer og fortæller, at de er fuldmyndige i juridisk o. s. v. henseende, så er det ganske urimeligt, at man siger, at de ikke må stemme, når de er 21 år.

Det ærede medlem hr. Harald Nielsen siger, støttet af det ærede medlem hr. Kristen Amby, at hvad rigsdagsvalg angår, er det noget andet, for selvom man snyder eller ikke har råd til at betale direkte skat, så betaler man jo indirekte skat, og derfor bør man have valgret, uanset om man har betalt direkte skat. Jeg tror dog ikke, de ærede medlemmer er så uvidende på det kommunale område, at de ikke er klar over, at man betaler også indirekte kommuneskat i mange kommuner. Der er masser af kommuner, hvor man betaler en overpris for elektricitet, gas, koks og andre kommunale ydelser, og det er indirekte beskatning. I Københavns kommune f. eks. er det sådan, at private forbrugere betaler mangedobbelt for elektricitet i forhold til, hvad industrien betaler, og betaler mange gange mere end produktionsprisen for elektricitet (*Thisted Knudsen*: Ikke mange gange!). Jo, mange gange, og det er derfor, elektricitetsværkerne i Københavns kommune altid har givet så stort overskud. Men sådan er det ikke bare i København, sådan er det i mange andre kommuner, så vil man hen-

holde sig til det med de indirekte skatter, er det netop et argument for også at give valgret til kommunevalgene, uanset at man ikke har betalt direkte skat til kommunen.

Løvrigt giver jeg ikke noget for det ærede medlem hr. Harald Nielsens principper om, at man skal have betalt sin direkte kommuneskat for at kunne udøve den kommunale valgret, for dette gælder kun, når det ikke fortrinsvis drejer sig om venstrevælgere. Ja, undskyld jeg siger det så brutalt, men jeg kan huske engang — det er vel 15—20 år siden, jeg har ikke årstallet her —, da rigsdagen på venstres initiativ i anledning af et kommunalt valg vedtog en undtagelsesbestemmelse om, at man kunne godt udøve valgret, selvom man ikke havde betalt sin kommuneskat. Det var af hensyn til landbrugskrisen og vanskelighederne for landbrugerne ved at betale deres skat i rette tid. Når det drejede sig om landboerne, som fortrinsvis var venstrevælgere, kunne man altså godt gå med til i hvert fald midlertidigt at suspendere skattebetalingsbestemmelsen i den kommunale valglov, men så giver jeg ikke noget for det principielle krav om, at man skal have betalt sin skat.

Må jeg samtidig sige til det ærede medlem hr. Kristen Amby, at i mange kommuner, f. eks. i Frederiksberg, som har konservativt styre, er det udtrykkeligt angivet på selvangivelsesblanketten, som er udsendt nu i januar, at hvis ens skattepligtige indkomst er så lav, at man normalt ikke kan sættes i kommuneskat, skal man udtrykkeligt anføre på blanketten, hvis man ønsker sig fritaget for at blive sat i kommuneskat; ellers vil man blive sat til at betale skat, selvom ens indtægt er for lille til det. Dette sker af hensyn til bestemmelserne i den kommunale valglov. Jeg skal ikke kritisere dette, men jeg vil bare gøre opmærksom på, at her siger man jo til folk, som er så fattige, at de overhovedet ikke er skattepligtige: I kan få kommunal valgret, hvis I vil betale for det! Jeg synes, det er umoralsk. Både det ærede medlem hr. Kristen Amby og andre, som erklærer sig for modstandere af vort forslag, ved, at kravet om skattebetaling som betingelse for at udøve kommunal valgret er et levn fra den privilegerede valgets tid. Jeg synes, vi skulle se at slippe af med dette levn.

Endelig til det ærede medlem hr. Skytte. Det ærede medlem er principielt enig med os, hvad angår de 21-årige, men vil ikke være med. Han vil meget gerne drøfte spørgsmålet om skattebestemmelserne, men i den form, forslaget er forelagt her, vil det ærede